

LA RUTA DE LA VALLTORTA

El 13 de desembre de 2008, el regidor Juanjo Sales va presentar "Sis rutes pel terme de les Coves" i al dia següent, diumenge 14, totes les persones interessades (unes 25) ja vam tindre l'oportunitat de recórrer uns trams de les rutes dels Ametlers i de la Valltorta.

Jo em pensava que coneixia prou bé eixe barranc, però he de reconèixer que quan més s'endinsa u en les coses, més se n'adona del molt camí que li falta per recórrer.

Juanjo Sales, amb la seua sensibilitat per dissenyar rutes, empalmar-les amb d'altres i cercar els indrets més cridaners i interessants (no en va és un senderiste reconegut i des de fa molts anys), va traçar el recorregut realitzat pensant en qüestions estètiques, ètiques i socials. M'explicaré.

Dic estètiques perquè, una vegada la senda ix del Mas de Navarro, s'endinsa immediatament cap el barranc de la Valltorta. Allí el paisatge és extraordinari. Al fons es veu el llit del riu, mentre la senda davalla en ziga-zaga fins un punt on ens vam desviar per visitar la cova de la Garrofera, lloc on (segons conta la llegenda) van soltar una fura i –mireu si és fonda– va aparèixer al mas dels Calduchs. D'esta llegenda, Juanjo Sales té una particular i molt interessant versió. Si teniu oportunitat digueu-li que us la conte.

Seguim davallant fins travessar el barranc i comencem a pujar per l'altre vessant. Passem pel costat d'un antic forn de calç i, una miqueta més amunt, ens tornem a desviar per poder admirar

en un racó, a l'ombria, la font de la Rabosa. Els escorrims de xicotetes formacions de carbonat càlcic per a sobre la roca del petit cingle ens indiquen que, en este indret, l'aigua no ha faltat gairebé mai.

De la font de la Rabosa ja vam pujar cap al Mas del Fus per agafar el camí que ens va dur a la Mosquera i d'ahí al mas d'Albert, lloc d'on vam eixir.

En quan a les qüestions ètiques, cal destacar la clara intenció d'esta ruta per mostrar-nos l'enorme valor patrimonial de la zona i com, des d'una anàlisi d'ella, podem deconstruir part del nostre passat i entendre millor què cal preservar en el nostre present. Passar per masos tan diferents en el seu devenir com el Mas d'Albert, el de Socorro, del Fus, la Mosquera...ens ha de fer pensar quin és el llegat que hem rebut dels nostres avantpassats i quin és aquell que volem deixar als qui vindran.

Pel que fa a les qüestions socials, aquestes estan tan lligades a les ètiques que caldria buscar-les en eixa habilitat del dissenyador de la ruta (Juanjo Sales) en lligar el passat amb el futur. És a dir, si ens fixem, podrem vore que el nostre patrimoni de la Humanitat (Valltorta) lligat als masos rehabilitats com a cases rurals i l'apertura de la senda de la Valltorta forma tot part d'un conjunt del qual es pot obtenir un clar rendiment material i social, és a dir el propi respecte a este esplèndid entorn natural i el seu potencial de visites ens va a permetre traure-li també un rendiment econòmic i de difusió del nostre entorn.

Fan falta més excuses per anar a passejar pel